A BIZOTTSÁG (EU) 2022/1623 FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE

(2022. július 14.)

az (EU) 2017/891 felhatalmazáson alapuló rendelettől a forgalmazott termékek értéke, a nemzeti stratégia, valamint a gyümölcs- és zöldségágazatban tett többéves kötelezettségvállalásokhoz nyújtott uniós pénzügyi támogatás visszafizettetése tekintetében az Ukrajna elleni orosz invázió nyomán kialakult válság miatt a 2022. évben történő eltérésről

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének létrehozásáról és a 922/72/EGK, a 234/79/EGK, az 1037/2001/EK és az 1234/2007/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 17-i 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([1]) és különösen annak 37. cikke a) és c) pontjára és 173. cikkének (1) bekezdésére,

mivel:

(1) Az Ukrajna ellen 2022. február 24-én – röviddel a Covid19-válság után – indított orosz invázió nyomán kialakult jelenlegi válság miatt valamennyi tagállam mezőgazdasági termelői rendkívüli nehézségekkel szembesülnek. Intézkedéseket kell bevezetni a kiterjedt forgalmi korlátozások, az ellátási láncokban tapasztalható zavarok és a logisztikai problémák kezelése érdekében, amely jelenségek mind a szóban forgó invázió következményei. Tekintettel a logisztika és az ellátási láncok hosszú távú zavaraira, az ágazatban jelentkező súlyos fennakadások valószínűleg folytatódni fognak, sőt akár súlyosbodhatnak is. A logisztikai problémák következtében az uniós mezőgazdasági termelők kiszolgáltatottá váltak a válság okozta gazdasági zavarokkal szemben, így jelenleg pénzügyi nehézségekkel és likviditási problémákkal küzdenek.

(2) A gyümölcs- és zöldségágazatban tevékenykedő elismert termelői szervezetek és a termelői szervezetek társulásai valamennyi tagállamban rendkívüli nehézségekkel szembesülnek a működési programok tervezése, irányítása és végrehajtása során. Ennek következtében késedelmet szenvedhet ezen operatív programok végrehajtása, és ezért előfordulhat, hogy a termelői szervezetek és a termelői szervezetek társulásai nem felelnek meg az említett operatív programokra vonatkozóan az uniós jogszabályokban és különösen az (EU) 2017/891 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletben ([2]) meghatározott követelményeknek. A termelői szervezetek az Ukrajna elleni orosz invázió által okozott fennakadásoknak és zavaroknak is kiszolgáltatottak, és az ellátási láncokat sújtó zavarok miatt pénzügyi nehézségekkel és likviditási problémákkal szembesülnek. Logisztikai problémákkal és betakarítási nehézségekkel néznek szembe a munkaerőhiány és az ellátási lánc megszakadásából eredően a fogyasztók elérésében jelentkező zavarok miatt. Mindez közvetlen hatást gyakorol a termelői szervezetek pénzügyi stabilitására, illetve arra, hogy képesek lesznek-e az operatív programok keretében előirányzott műveletek végrehajtására. Ez pedig tovább csökkenti a termelői szervezetek azon képességét, hogy a válság hatásainak enyhítésére irányuló intézkedéseket és fellépéseket vezessenek be.

(3) A zöldség- és gyümölcságazatban forgalmazott termékek értékének az Ukrajna elleni orosz invázió által előidézett csökkenése jelentős hatással lesz a termelői szervezetek által a következő évben kapott uniós támogatás összegére, mivel az uniós támogatás összegét az egyes termelői szervezetek által forgalmazott termékek értékének százalékaként kell kiszámítani. Ha a forgalmazott termékek értéke az Ukrajna elleni orosz invázióval összefüggő okokból jelentős mértékben csökkenne 2022-ben, fennáll az a kockázat, hogy a termelői szervezetek elveszítik termelői szervezetként való elismerésüket, mivel az ilyen elismerés egyik feltétele a forgalmazott termékek nemzeti szinten meghatározott minimális értékének elérése. Ez veszélyeztetné a termelői szervezetek hosszú távú stabilitását. Éppen ezért helyénvaló úgy rendelkezni, hogy amennyiben az Ukrajna elleni orosz invázióval összefüggő okokból valamely termék értéke legalább 35 %-kal csökkenne 2022-ben, és ez a termelői szervezet felelősségén és befolyásán kívüli okokból következik be, a forgalmazott termékek 2022. évi értékét a forgalmazott termékek előző időszak szerinti értékének 100 %-ában indokolt megállapítani. Tekintettel az Ukrajna elleni orosz inváziónak a zöldség- és gyümölcságazatot érintő kiterjedt gazdasági hatására, az (EU) 2017/891 felhatalmazáson

([1]) HL L 347., 2013.12.20., 671. o.

([2]) A Bizottság (EU) 2017/891 felhatalmazáson alapuló rendelete (2017. március 13.) az 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a gyümölcs-, zöldség-, feldolgozottgyümölcs- és feldolgozottzöldség-ágazat tekintetében történő kiegészítéséről, az 1306/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az említett ágazatokban alkalmazandó szankciók tekintetében történő kiegészítéséről, valamint az 543/2011/EU bizottsági végrehajtási rendelet módosításáról (HL L 138., 2017.5.25., 4. o.).

alapuló rendelet 23. cikkének (4) bekezdésében a forgalmazott termékek előző időszak szerinti értékének 65 %-ában meghatározott küszöbérték nem elegendő ahhoz, hogy a forgalmazott termékek értékének ilyen mértékű csökkenésével sújtott termelői szervezetek megőrizzék gazdasági és pénzügyi stabilitásukat.

(4) A tagállamokat 2022-re vonatkozóan indokolt mentesíteni az (EU) 2017/891 felhatalmazáson alapuló rendelet 27. cikkének (5) bekezdésében meghatározott azon kötelezettség alól is, amely szerint a nemzeti stratégiájukban meg kell határozni a működési alapból az egyes egyedi intézkedésekre vagy adott tevékenységtípusokra fordítható összegek százalékos felső határát. Ez várhatóan nagyobb rugalmasságot biztosít a termelői szervezeteknek ahhoz, hogy intézkedéseket hozhassanak az Ukrajna elleni orosz invázió zöldség- és gyümölcságazatra gyakorolt hatásainak kezelésére.

(5) A termelői szervezetek pénzügyi stabilitásának biztosítása érdekében a zöldség- és gyümölcságazatban meglévő többéves kötelezettségvállalásokhoz, például környezetvédelmi tevékenységekhez nyújtott uniós pénzügyi támogatást – az (EU) 2017/891 felhatalmazáson alapuló rendelet 36. cikkének (3) bekezdésében előírtakkal ellentétben – nem kell visszafizettetni és visszautalni az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap részére, ha hosszú távú célkitűzéseik az Ukrajna elleni orosz invázióval összefüggő okokból 2022-ben bekövetkező megszakításuk miatt nem valósultak meg.

(6) Az azonnali intézkedés szükségességére tekintettel indokolt előírni, hogy ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lépjen hatályba. Mivel az operatív programok végrehajtása naptári év alapján történik, az uniós pénzügyi támogatás felső határára és az e rendelet 1. cikkének (1) és (2) bekezdésében előírt tagállami nemzeti stratégiában meghatározott intézkedések közötti egyensúlyra vonatkozó eltéréseket 2022. január 1-jétől visszamenőleges hatállyal indokolt alkalmazni,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Eltérések az (EU) 2017/891 felhatalmazáson alapuló rendelettől a 2022. évre vonatkozóan

(1) Az (EU) 2017/891 felhatalmazáson alapuló rendelet 23. cikkének (4) bekezdésétől eltérve, amennyiben a 2022. évben valamely termék értékében a termelői szervezet felelősségén és befolyásán kívüli okokból következett be legalább 35 %-os csökkenés, az érintett termék esetében az előző referencia-időszak szerinti érték 100 %-át kell tekinteni a forgalmazott termékek értékének. A termelői szervezetnek igazolnia kell az érintett tagállam illetékes hatósága számára az említett feltételek teljesülését.

(2) Az (EU) 2017/891 felhatalmazáson alapuló rendelet 27. cikkének (5) bekezdésétől eltérve a 2022. év vonatkozásában nem alkalmazandó az a kötelezettség, amely szerint a tagállamoknak a különböző intézkedések közötti egyensúly biztosítása érdekében meg kell határozniuk a nemzeti stratégiában a működési alapból a bizonyos intézkedésekre vagy intézkedéstípusokra fordítható összegek százalékos felső határát.

(3) Az (EU) 2017/891 felhatalmazáson alapuló rendelet 36. cikkének (3) bekezdésétől eltérve nem kell visszafizettetni és visszautalni az EMGA részére az olyan többéves kötelezettségvállalásokhoz, például környezetvédelmi tevékenységekhez nyújtott uniós pénzügyi támogatást, amelyek hosszú távú célkitűzései és várt előnyei az érintett kötelezettségvállalásoknak az Ukrajna elleni orosz invázióval összefüggő okokból a 2022. évben bekövetkező megszakítása miatt nem valósulhatnak meg ugyanabban az évben.

2. cikk

Hatálybalépés és alkalmazás

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Az 1. cikk (1) és (2) bekezdését 2022. január 1-jétől kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2022. július 14-én.

a Bizottság részéről
az elnök
Ursula VON DER LEYEN